

SAMMENLIGNENDE ANALYSE

To budgetter for Middelfart Kommune

Budget 2027–2028 med overslagsårene 2029–2030

Formål

At sammenligne Alternativbudgettet fra Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Alternativet, Enhedslisten og Kaj Piilgaard Nielsen med budgetaftalen fra Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti – med samme administrative udgangspunkt, fokus på borgernes konkrete hverdag og en systematisk læsning op imod Byrådets fælles vision “Plads til at vokse – Rum til at leve”.

Rapporten foretager ikke et samlet politisk “vinder-valg”. Den viser i stedet, hvilke borgergrupper og visionstemaer de to modeller prioriterer forskelligt, hvilke økonomiske forudsætninger de bygger på, og hvor de væsentligste risici og ubekendte ligger. ^{[A][B][D][V]}

Nøgletal	Alternativbudget	Budgetaftale V-S-SF-DF
Nettoændring i drift ift. Direktionen	+20,521 mio. kr.	+47,984 mio. kr.
Ændring i anlæg ift. Direktionen	-10,539 mio. kr.	-0,500 mio. kr.
Midlertidig / engangsfinansiering	24,000 mio. kr.	12,465 mio. kr.
Fireårig saldo efter denne finansiering	+3,122 mio. kr.	+41,959 mio. kr.
Generel rammebesparelse fra 2028	15,325 mio. kr.	14,343 mio. kr.

Kilder: [A] [B] [D]. Plus i saldo = finansierungsbehov; minus = overskud.

KORT FORTALT

Hovedkonklusioner

- De to budgetter har samme grundproblem: Direktionens basisbudget viser en voksende ubalance, og begge politiske modeller forsøger at beskytte velfærd samtidig med, at de ændrer finansieringen og prioriteringen. ^[D]

- En fair sammenligning kræver, at man skelner mellem tekniske tilførsler i Direktionens grundlag og de politiske ændringer. De 15 mio. kr. til de specialiserede socialområder og omtrent 25 mio. kr. til dagtilbud/Tidlig SFO er allerede indarbejdet i Direktionens tekniske budget og er derfor ikke i sig selv en forskel mellem de to politiske modeller. ^{[B][D]}
- Alternativbudgettet tilbagefører og lempet 117,268 mio. kr. brutto, men finansierer en stor del gennem egne nye besparelser og omprioriteringer. Nettoændringen i drift er derfor +20,521 mio. kr. over fire år. Budgetaftalen ændrer driften med +47,984 mio. kr. netto i forhold til Direktionen. ^{[A][B]}
- Alternativbudgettet beskytter flere navngivne eksisterende tilbud direkte – især dagpleje, central pædagogisk støtte, dele af ældreområdet, Multihuset og specialområdet – men har samtidig større reduktioner på klima, centrale funktioner, konsulenter og udvalgte anlæg. ^[A]
- Budgetaftalen har en lidt lavere generel rammebesparelse fra 2028 og en tydeligere satsning på plejehjemskapacitet, Tråden, erhvervsudvikling og ændringen af overgangen fra børnehave til skole. Til gengæld består flere konkrete besparelser, og der indføres samlæsning på små årgange samt højere SFO-betaling. ^[B]
- De økonomiske risikoprofiler er forskellige: Alternativbudgettet bygger bl.a. på 5,5 mio. kr. årlige forventede gevinster, en model for udviklerbetaling på lokalplaner og 24 mio. kr. midlertidig finansiering. Budgetaftalen skaber balance i 2027–2028, men har finansieringsbehov på 17,751 og 24,684 mio. kr. i 2029 og 2030 og afventer bl.a. kommende udlignings- og ejendomsskatteforhold. ^{[A][B]}

ANALYSEGREB

1. Metode: sammenlign det politiske valg – ikke hele budgettet

Begge budgetter bygger oven på Direktionens budgetforslag. Derfor er det misvisende at tilskrive et parti eller en aftalekreds alle udgifter, der allerede ligger i det tekniske budget. Rapporten anvender Direktionens forslag som fælles baseline og skelner mellem: 1) tekniske tilretninger og demografi, 2) konkrete politiske tilbagekøb/ændringer, 3) generelle rammebesparelser, 4) anlæg og 5) midlertidig eller engangsbaseret finansiering. ^{[A][B][D]}

Det fælles økonomiske udgangspunkt

Basisbudgettet viser et underskud på 19,677 mio. kr. i 2027, 50,663 mio. kr. i 2028, 57,464 mio. kr. i 2029 og 64,481 mio. kr. i 2030. Direktionens forslag reducerer dette til små overskud i 2027 og 2028 og underskud på 5,554 og 12,487 mio. kr. i 2029 og 2030 – samlet 17,140 mio. kr. over fire år. ^[D]

Saldo, mio. kr.	2027	2028	2029	2030	4 år
Basisbudget	19,677	50,663	57,464	64,481	192,285
Direktionens forslag	-0,386	-0,515	5,554	12,487	17,140

Kilde: [D]. Minus = overskud; plus = underskud/finansieringsbehov.

Vigtig sammenligningsregel

Budgetaftalens overskrifter om 15 mio. kr. til specialiserede områder og ca. 25 mio. kr. til dagtilbud/Tidlig SFO skal ikke sammenlignes direkte med Alternativbudgettets egne nye indsatser. Direktionens tekniske budget indeholder allerede 15 mio. kr. til specialiserede socialområder, 18,247 mio. kr. til dagtilbud og 6,495 mio. kr. til børnehavenormering i Tidlig SFO. Det er fælles grundlag, medmindre et politisk budget ændrer det.

Hvad er så reelt politisk forskelligt?

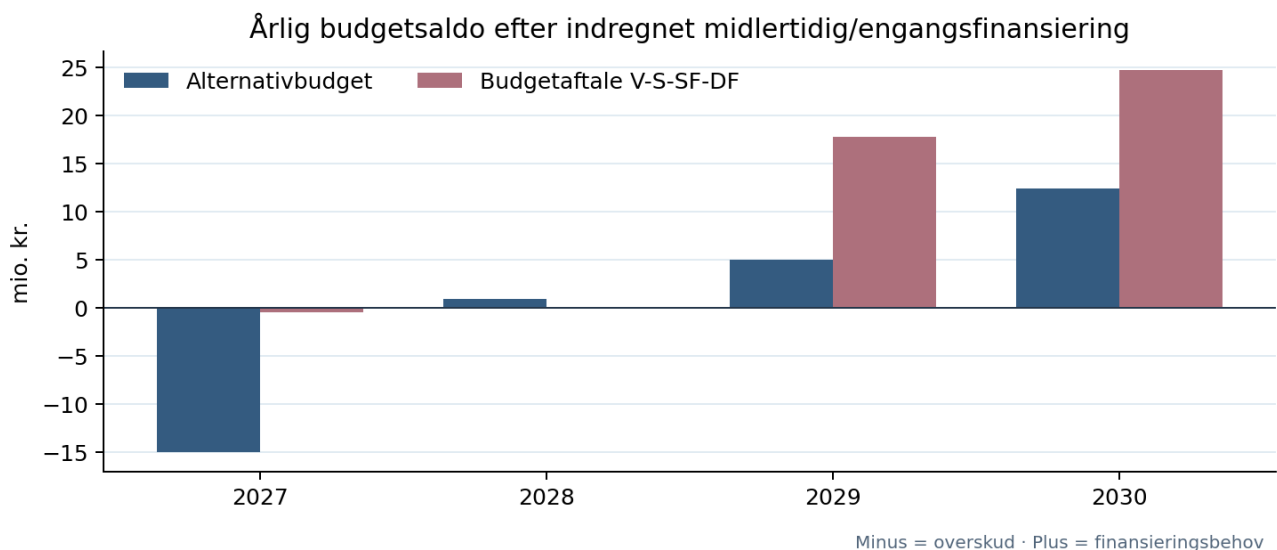
Den mest robuste sammenligning er Bilag/ændringer i forhold til Direktionens forslag. Her kan man se, hvad de to politiske modeller konkret lægger til, tager ud eller finansierer på en anden måde. Det er også derfor, at Alternativbudgettets 117,268 mio. kr. i brutto tilbageførsler ikke kan sammenlignes direkte med Budgetaftalens nettoændring i driften. ^{[A][B]}

TAL OG BALANCE

2. Økonomien: to forskellige finansieringsprofiler

Alternativbudgettet forbedrer ikke Direktionens budget gennem lavere nettodrift – tværtimod er nettodriften 20,521 mio. kr. dyrere over fire år – men det finansierer en stor del af sine tilbagekøb gennem nye egne besparelser, to fravalgte udvidelser og lavere anlæg. Samlet forværrer ændringerne Direktionens fireårige saldo med 9,982 mio. kr. før midlertidig finansiering. Derefter indregnes 24 mio. kr. midlertidig finansiering, så restbehovet bliver 3,122 mio. kr. ^{[A][D]}

Budgetaftalen øger nettodriften med 47,984 mio. kr. over fire år, reducerer anlæg med 0,500 mio. kr. og forbedrer finansieringen via lavere nettorenteudgifter med 2,550 mio. kr. årligt. Før brugen af 12,465 mio. kr. fra regnskabsoverskuddet 2025 er fireårsbehovet 54,424 mio. kr.; efter denne finansiering er det 41,959 mio. kr. ^{[B][D]}

Figur 1. Årlig saldo efter de to budgetters indregnede midlertidige/engangsfinansiering.

Økonomisk mål	Alternativbudget	Budgetaftale V-S-SF-DF	Analytisk betydning
Drift ift. Direktionen	+20,521	+47,984	Budgetaftalen tilbagefører netto mere drift, mens Alternativbudgettet finansierer flere prioriteringer med nye egne besparelser.
Anlæg ift. Direktionen	-10,539	-0,500	Alternativbudgettet flytter væsentligt mere råderum væk fra anlæg i perioden.
Saldo før midlertidig/engangsfinansiering	+27,122	+54,424	Begge har et fireårigt finansieringsbehov for denne type finansiering.
Midlertidig/engangsfinansiering	-24,000	-12,465	Alternativbudgettet bruger en større beløbsramme; Budgetaftalen bruger konkret 2025-overskuddet i 2028.
Saldo efter finansiering	+3,122	+41,959	Forskellen ligger især i 2029–2030.

Kilder: [A] [B] [D]. Beløb i mio. kr.; plus = finansieringsbehov.

Den generelle rammebesparelse

Direktionen foreslår 25 mio. kr. i rammebesparelse fra 2028. Alternativbudgettet lempes denne med 9,675 mio. kr. og efterlader 15,325 mio. kr. Budgetaftalen erstatter den med en rammebesparelse på 14,343 mio. kr. Det betyder, at Budgetaftalens generelle ramme er 0,982 mio. kr. mindre pr. år fra 2028. Til gengæld tilbagefører Alternativbudgettet flere konkrete navngivne besparelser ved siden af rammen. ^{[A][B][D]}

Analyse – ikke et “mere eller mindre velfærd”-tal

En lavere generel rammebesparelse kan mindske det samlede sparekrav, men borgerkonsekvensen afhænger af, hvordan rammen udmøntes. Omvendt kan konkrete tilbagekøb beskytte bestemte tilbud tydeligt, mens andre områder fortsat kan blive ramt. Derfor bør de to instrumenter vurderes hver for sig.

3. Børn, skoler og dagtilbud

Lokale skoler: et fælles valg – men forskellige tillæg

Begge budgetter afviser sammenlægningen af Anna Trolles Skole og Fjelsted-Harndrup Skole og fastholder dem som selvstændige skoler. Begge får dermed også bortfaldet af den ekstra skoletransport, som var knyttet til en sammenlægning. ^{[A][B]}

Alternativbudgettet lægger herudover 0,5 mio. kr. årligt i drift og 0,5 mio. kr. årligt i anlæg til udvikling omkring de to skoler – i alt 4 mio. kr. over fire år – og tilbagefører 393.000 kr. årligt til Skrillingskolens ledelsestildeling. Budgetaftalen afsætter ikke en tilsvarende særskilt ny udviklingsbevilling, men beskriver et udviklingsarbejde med skoler, forældre og lokalområder. ^{[A][B]}

Budgetaftalen tilføjer samtidig to nye skolebesparelser: samlæsning på små årgange med en årlig besparelse på 690.000 kr. og en stigning i ordinær SFO-takst på 110 kr. pr. måned i 11 måneder. Det svarer til 1.210 kr. ekstra årligt pr. barn i ordinær SFO, før almindelig prisregulering. Disse to greb indgår ikke i Alternativbudgettet. ^[B]

Tema	Alternativbudget	Budgetaftale V-S-SF-DF
Anna Trolle / Fjelsted-Harndrup	Bevares + 1,0 mio. kr. årligt til lokal udvikling (0,5 drift + 0,5 anlæg)	Bevares; udviklingsarbejde/profilering uden særskilt tilsvarende ny bevilling
Samlæsning	Ingen ny samlæsningsbesparelse	-0,690 mio. kr. årligt
SFO-betaling	Ingen tilsvarende ny takststigning	+110 kr./md. i 11 måneder
Skrillingskolen	+0,393 mio. kr. årligt tilbageført	Besparelsen består

Kilder: [A] [B].

Dagpleje og tidlig hjælp

Alternativbudgettet fjerner besparelsen på dagplejen: 0,964 mio. kr. i 2027–2028 og 1,384 mio. kr. årligt i 2029–2030. Det fjerner også besparelsen på 1,2 mio. kr. årligt på central pædagogisk understøttelse af dagtilbud og tilføjer 0,5 mio. kr. årligt til praksismodellen for minimumsnormeringer samt 1,5 mio. kr. årligt til akut og afdækkende hjælp, bl.a. ved skolevægning. ^[A]

Budgetaftalen lader besparelsen på dagplejen og den centrale pædagogiske understøttelse bestå. Til gengæld beslutter aftalen, at Tidlig SFO ophører fra foråret 2028, så børnene bliver i børnehaven frem til skolestart. Aftalen beskriver dette som færre skift og en styrket overgang; den peger samtidig på kapacitetsudfordringer, der skal løses frem mod ændringen. ^[B]

Specialområdet

Direktionens tekniske budget tilfører allerede 15 mio. kr. til specialiserede socialområder – 5 mio. kr. på børneområdet og 10 mio. kr. på voksenområdet. Dette er derfor et fælles udgangspunkt. Alternativbudgettet lægger yderligere 2 mio. kr. årligt ovenpå, i alt 8 mio. kr. over fire år. Budgetaftalen har ikke en tilsvarende særskilt merbevilling ud over grundbudgettet, men nedsætter et §17, stk. 4-udvalg om overgangen mellem specialiseret børne- og voksenområde. ^{[A][B][D]}

Borgerperspektiv

For familier, der bruger dagplejen, central pædagogisk støtte, Skrillingskolen eller har behov for tidlig/specialiseret hjælp, er Alternativbudgettets beskyttelse mere direkte navngivet i budgetposterne. For familier, der prioriterer et længere sammenhængende børnehaveforløb frem til skolestart, er ophøret af Tidlig SFO et særskilt valg i Budgetaftalen. Samtidig påvirker SFO-taksten og samlæsning nogle skolefamilier direkte.

NÆRHED OG STØTTE

4. Ældre, socialområdet og sårbare borgere

Klippekort og Fremtidens Ældrelev

Begge budgetter fjerner besparelsen på 1,4 mio. kr. årligt på Klippekort/Fremtidens Ældrelev. På dette punkt er den centrale politiske prioritering fælles. ^{[A][B]}

Robotstøvsugere, kompressionsstrømper og nødkald

Alternativbudgettet reducerer tre konkrete besparelser: 300.000 kr. årligt tilbageføres på kompressionsstrømper, 800.000 kr. årligt på robotstøvsugere og 200.000 kr. årligt på nødkald. Der består fortsat sparekrav på henholdsvis 380.000, 200.000 og 200.000 kr. årligt. ^[A]

Budgetaftalen giver længere indfasning af robotstøvsugere: den fulde besparelse realiseres først i 2029, mens 1,0 mio. kr. tilbageføres i 2027 og 0,5 mio. kr. i 2028 i forhold til Direktionens forslag. Fra 2029 består hele robotbesparelsen. Besparelserne på kompressionsstrømper og nødkald består, men aftaleteksten beskriver samtidig konkrete undtagelser og visitationshensyn. ^[B]

Område	Alternativbudget – rest	Budgetaftale – udvikling
Kompressionsstrømper	0,380 mio. kr. årligt	0,680 mio. kr. årligt består
Robotstøvsugere	0,200 mio. kr. årligt	0 i 2027, 0,500 i 2028, 1,000 fra 2029
Nødkald	0,200 mio. kr. årligt	0,400 mio. kr. årligt består
Multihusets værested	Besparelsen tilbageføres	Besparelse på 0,215/0,431 mio. kr. består
Kvalitet og Sammenhæng	0,250 mio. kr. rest	0,650 mio. kr. består

Plejemenskapacitet og anlæg

Begge budgetter overtager Direktionens allerede planlagte udbygning af Rudbækshøj Plejehjem og øvrige anlæg i grundlaget. Budgetaftalen går politisk længere i sin fortælling og omdisponerer 10 mio. kr. i 2030 fra en udisponeret anlægspulje til servicearealer ved et nyt plejehjem i Middelfart by. Aftalen beskriver desuden modernisering og yderligere udvikling ved Kongshøj. Alternativbudgettet foretager ikke en tilsvarende ny konkret plejemenssomsdisponering i sine ændringer. ^{[A][B][D]}

Borgerperspektiv

De to modeller vægter ældreområdet forskelligt: Alternativbudgettet bruger flere af sine politiske ændringer på at dæmpe konkrete servicebesparelser i den eksisterende hverdag. Budgetaftalen kombinerer den fælles tilbageførsel af Klippekort/Fremtidens Ældrelev med en tydeligere langsigtet prioritering af fysisk plejeboligkapacitet.

HVERDAGSLIV OG ORGANISATION

5. Fællesskaber, civilsamfund og kommunens arbejdsplads

Fællesskaber og lokale tilbud

Alternativbudgettet tilbagefører 149.000 kr. årligt til Ungeprogrammet, friholder Dyrehaven for 80.000 kr. årligt, beskytter Multihusets værestedsnormering, friholder Adlerhusvej for salg og afsætter 125.000 kr. til parkering ved Frivilligcentret. Det reducerer samtidig tilskuddet til Tråden gradvist. ^[A]

Budgetaftalen lader Ungeprogrammet og Dyrehavens besparelser bestå, men afsætter 50.000 kr. årligt til Ungdomsrådet, 100.000 kr. til Tuxens Hus og arbejder for en permanent Tråden-løsning. Derudover foreslås en kulturskole og et §17, stk. 4-udvalg om civilsamfundets rolle i beredskabet. ^[B]

Kommunen som arbejdsplads

Visionens "vejen dertil" fremhæver medarbejdertrivsel, rekruttering, lokal faglig handlefrihed, teknologi og stabilitet. Budgetaftalen viderefører udvidelsen "Bæredygtig Arbejdsplads – ledelsesunderstøtning og data" på 2,083 mio. kr. i 2027 og 2,5 mio. kr. årligt derefter, samtidig med en bred rammebesparelse, der skal udmøntes frem mod 2028. ^{[B][V]}

Alternativbudgettet fravælger denne udvidelse og budgetterer samtidig med en nettobesparelse på 4 mio. kr. årligt på ledelse og administration (6 mio. kr. reduktion mod 2 mio. kr. til fratrædelsesaftaler) samt 5 mio. kr. årligt færre eksterne konsulenter. Argumentet i forslaget er at flytte ressourcer tættere på kerneopgaven; den praktiske konsekvens afhænger af, hvilke opgaver der fjernes eller omlægges. ^[A]

Kontrol og borgerdialog

Direktionens kontrolforslag indeholder både en udgiftsramme på 1,950 mio. kr. og en forventet besparelse på 3,929 mio. kr. Budgetaftalen fastholder begge dele. Alternativbudgettet fastholder udgiftsrammen, men tilbagefører den forventede besparelse og beskriver kontrolindsatsen som dialog-, vejlednings- og forebyggelsesorienteret. Det er derfor både en økonomisk og en administrativ forskel i forventningen til indsatsen. ^{[A][B][D]}

VISIONENS VÆKST- OG KLIMABEN

6. Erhverv, bosætning og grøn omstilling

Erhverv, uddannelse og tiltrækning

Budgetaftalen har et eksplicit strategisk spor omkring Fyn Dry Port/Ejby, Middelfart Øst, boligudbygning, aktivt jordopkøb, rekruttering og ønsket om en EPX-uddannelse. Tråden ønskes permanent som del af by- og oplevelsesudviklingen. ^{[B][V]}

Alternativbudgettet nedlægger Brobygning med en bruttobesparelse på 3 mio. kr. årligt og tilfører i stedet 0,5 mio. kr. til Visit Middelfart og 0,5 mio. kr. til Middelfart Handel. Derudover fastholdes annoncering i Melfarposten, 50.000 kr. årligt tilføres Sydavisen, og der budgetteres med 3 mio. kr. årligt fra en model, hvor udviklere betaler for lokalplanarbejde. Forslaget beskriver selv, at sidstnævnte kræver en juridisk og praktisk gennemførlig model. ^[A]

Grøn omstilling

Visionen beskriver grøn omstilling som en af fire kerneprioriteter og fremhæver konkret klimaeffekt, natur og havmiljø, grøn erhvervsudvikling og fremtidens forsyning. Her ligger en af de tydeligste resourceforskelle mellem de to budgetter. ^[V]

Alternativbudgettet reducerer klimastaben med 4 mio. kr. årligt, omlægger Klimafolkemødet til en foreningsmodel med en nettoreduktion på 2 mio. kr. årligt og tager Klimahavnen, gangbroen ved Gl. Havn og forlængelsen af Lillebæltstien ud af anlægsperioden. Samtidig beskyttes Dyrehaven, og de øvrige afsatte midler til bl.a. Liv i Lillebælt, natur- og energiprojekter, biodiversitet og LIFE Ring videreføres. ^[A]

Budgetaftalen viderefører i højere grad Direktionens eksisterende klima- og naturanlæg og laver ikke tilsvarende reduktioner i klimastaben eller Klimafolkemødet. Til gengæld består besparelserne på Dyrehaven og gedepatruljen samt den mindre generelle rammebesparelse på klimaområdet. ^{[B][D]}

Visionstolkning

På erhvervsområdet vælger Budgetaftalen en mere eksplicit projekt- og infrastrukturorienteret vej, mens Alternativbudgettet vælger direkte støtte til handel/turisme og en slankere erhvervsorganisation. På klimaområdet er forskellen mere direkte: Alternativbudgettet omprioriterer flere ressourcer væk fra klimaorganisation og tre anlæg, mens Budgetaftalen i højere grad viderefører Direktionens klima- og naturspor.

7. De to budgetter holdt op mod “Plads til at vokse – Rum til at leve”

Byrådets vision har fire kerneprioriteter, men den understreger også arbejdsformen: nærvær, hjælpsomhed, helhed, tidlig involvering, en attraktiv arbejdsplads og stabilitet. Derfor kan visionen ikke reduceres til én budgetpost. Nedenfor vises de mest direkte koblinger og de steder, hvor hvert budget skaber en spænding mellem forskellige visionselementer. ^[V]

Visionstema	Alternativbudget – direkte koblinger	Budgetaftale V-S-SF-DF – direkte koblinger
Kvalitet i velfærden	Dagpleje, central pædagogisk støtte, +2 mio. kr./år til specialområdet, tidlig hjælp, lokale skoler, dæmpede ældrebesparelser.	Lokale skoler, ophør af Tidlig SFO, Klippekort/Fremtidens Ældrelev, lavere samlet rammebesparelse og tydelig plejehjemskapacitet.
Fællesskaber som drivkraft	Lokale skolemiljøer, Ungeprogram, Multihus, Dyrehaven, Adlerhusvej, Frivilligcenter.	Tråden, Ungdomsråd, Tuxens Hus, kulturskole og civilsamfund/beredskab.
Erhverv, uddannelse og tiltrækning	Direkte midler til Visit Middelfart og handel, lokal synlighed, lokalplanmodel; skole- og lokalsamfund som bosætningsfaktor.	Fyn Dry Port, Middelfart Øst, boligudbygning, aktiv jordpolitik, EPX, rekruttering og permanent Tråden.
Grøn omstilling	Naturindsatser videreføres selektivt, men markante reduktioner i klimastab, Klimafolkemøde og tre anlæg.	Mere af Direktionens klima/naturanlæg og organisering videreføres; mindre konkrete besparelser på bl.a. Dyrehaven/gedepatrulje.
Vejen dertil / organisation	Toårig ro; færre centrale funktioner og konsulenter; mere eksplicit borgerdialog i kontrolindsatsen.	Toårig ro; Bæredygtig Arbejdsplads; forberedelsestid til rammebesparelser og to tværgående §17-udvalg.

Kilder: [A] [B] [V]. Tabellen beskriver dokumenterede prioriteringer – ikke en samlet rangering.

Visionens indbyggede spændinger

- “Kvalitet i velfærden” kan pege både mod at beskytte den eksisterende daglige service og mod at investere i nye kapaciteter, teknologi og strukturer. De to budgetter vægter disse hensyn forskelligt. ^{[A][B]}
^[V]
- “Fællesskaber som drivkraft” favner både lokale velfærdsinstitutioner, kultur/foreningsliv og civilsamfund. Derfor kan forskellige prioriteringer alle have en dokumenterbar visionskobling. ^[V]
- “Erhverv, uddannelse og tiltrækning” handler både om konkrete erhvervsområder/infrastruktur og om bosætning, handel, turisme og uddannelse. Budgetterne prioriterer forskellige virkemidler. ^{[A][B][V]}
- “Grøn omstilling” er det område, hvor prioriteringsforskellen er mest synlig i kroner og projekter: Alternativbudgettet omprioriterer mere væk fra klimaorganisation/anlæg, mens Budgetaftalen i højere grad viderefører de eksisterende indsatser. ^{[A][B][V]}

8. Hvem mærker forskellene mest?

Borgergruppe	Alternativbudget	Budgetaftale V-S-SF-DF
Familier med behov for dagpleje	Besparselsen fjernes; tilbuddet beskrives som et reelt lokalt valg.	Besparselsen består.
Forældre til børn i ordinær SFO	Ingen tilsvarende ny takststigning i ændringsforslaget.	110 kr. ekstra pr. måned i 11 måneder.
Elever på små årgange	Ingen ny samlæsningsbesparelse.	Samlæsning i udvalgte timer; -0,690 mio. kr./år.
Børn/familier med special- eller tidlig støtte	Ekstra 2 mio. kr./år til specialområdet + 1,5 mio. kr./år tidlig/afdækkende indsats + central pædagogisk støtte.	Fælles 15 mio. kr. teknisk grundlag; \$17-udvalg om overgang barn/voksen. Central pædagogisk besparelse består.
Ældre i eksisterende hjemme-/støttetilbud	Flere delvise konkrete tilbagekøb på robot, strømper, nødkald, Multihus og Kvalitet & Sammenhæng.	Klippekort/Fremtidens Ældrelev bevares; robot indføres langsommere, men fuld besparelse fra 2029.
Fremtidige plejeboligbeboere	Grundbudgettets projekter videreføres; ingen ny tilsvarende 10 mio. kr. omdisponering.	10 mio. kr. i 2030 omdisponeres til servicearealer ved nyt plejehjem; tydeligere politisk kapacitetsspor.
Frivillige/unge/kulturbrugere	Ungeprogram, Frivilligcenter, Dyrehaven og Multihus beskyttes; Tråden reduceres.	Ungdomsråd, Tuxens Hus og Tråden prioriteres; Ungeprogram/Dyrehaven-besparelser består.
Borgere med fokus på klima/natur	Flere klimaressourcer/anlæg reduceres, men udvalgte naturindsatser bevares.	Flere af Direktionens klima- og naturprojekter videreføres.

Kilder: [A] [B] [D]. Tabellen beskriver direkte budgetvalg; konkrete individuelle rettigheder kan afhænge af visitation og lovgivning.

ØKONOMISK ROBUSTHED

9. Gennemførlighed, risici og det der endnu ikke er afklaret

Alternativbudgettets centrale forudsætninger

- 24 mio. kr. i midlertidig finansiering: førstevalg er tidligere års regnskabsoverskud, hvis der kan samles flertal; ellers anvendes kassen midlertidigt i profilen 3/5/7/9 mio. kr. ^[A]
- 5,5 mio. kr. årlige forventede gevinster fra tre indsatser: handicap/arbejdsmarked, Sundhed Indefra og skolevægring. Forslaget beskriver selv gevinsterne som budgetmål, ikke realiserede resultater. ^[A]

- 3 mio. kr. årligt fra udviklerbetaling for lokalplaner kræver en juridisk og praktisk gennemførlig model.^[A]
- Store centrale reduktioner – bl.a. ledelse/administration og eksterne konsulenter – kræver konkret opgavebortfald eller effektivisering for ikke blot at flytte presset til andre dele af organisationen.^[A]
- Anlægsniveauet sænkes mærkbart i 2027–2029, hvilket frigør råderum nu, men betyder at tre konkrete projekter udgår af perioden.^{[A][D]}

Budgetaftalens centrale forudsætninger

- Rammebesparelsen på 14,343 mio. kr. fra 2028 er besluttet som samlet ramme, men den fulde konkrete udmøntning skal forberedes frem mod sommeren 2027. Det betyder, at en del af borger- og medarbejderkonsekvenserne endnu ikke er specificeret.^[B]
- 2029 og 2030 har finansieringsbehov på 17,751 og 24,684 mio. kr. Aftalen peger selv på den kommende udligningsreform og regulering af ejendomsskatteindtægter som forhold, der kan ændre billedet.^[B]
- 12,465 mio. kr. fra regnskabsoverskuddet 2025 bruges til at skabe balance i 2028. Det er en konkret engangsfinansiering og løser ikke i sig selv de efterfølgende års strukturelle ubalance.^[B]
- Aftalen udskyder disponeringen af større udisponerede anlægsmidler og flere kapacitetsbeslutninger til næste budgetlægning, når analyser foreligger.^[B]
- Ophøret af Tidlig SFO kræver konkrete kapacitetsløsninger i bl.a. Strib samt mindre udfordringer i Brenderup og Fjelsted-Harndrup.^[B]

Analyse af risikoprofil

Alternativbudgettets største usikkerheder ligger især i realiseringen af egne gevinst- og besparelsesforudsætninger samt den større midlertidige finansiering. Budgetaftalens største usikkerheder ligger især i den endnu ikke fuldt udmøntede rammebesparelse og i de store finansieringsbehov i 2029–2030. Det er to forskellige typer risiko, som bør følges med forskellige kontrolpunkter.

BESLUTNINGSGRUNDLAG

10. Samlet syntese

Der er et betydeligt fælles felt: begge modeller er toårige politiske aftaler, begge bevarer Anna Trolles Skole og Fjelsted-Harndrup Skole, begge fjerner besparelsen på Klippehort/Fremtidens Ældrelev, og begge arbejder inden for det samme tekniske budget med demografi, 15 mio. kr. til specialiserede socialområder og de lovbundne dagtilbudsændringer.^{[A][B][D]}

Den tydeligste forskel ligger i prioriteringsmetoden. Alternativbudgettet tilbagekøber flere navngivne servicebesparelser og finansierer dette gennem flere egne nye besparelser, lavere anlæg og større midlertidig finansiering. Budgetaftalen tilbagefører netto mere drift gennem en mindre rammebesparelse og enkelte konkrete tilbagekøb, men lader flere oprindelige besparelser stå og tilføjer nye besparelser på samlæsning og SFO-takst.^{[A][B]}

Set gennem visionens fire kerneprioriteter understøtter begge budgetter dele af “Plads til at vokse – Rum til at leve”, men gennem forskellige virkemidler. Alternativbudgettet har en mere direkte koncentration om navngivne eksisterende velfærdstilbud og lokale institutioner, mens Budgetaftalen har en mere direkte koncentration om erhvervsprojekter, plejehjemskapacitet, Tråden og

videreførelse af klima-/natursporet. Dette er en forskel i vægtning – ikke et entydigt mål for samlet visionsopfyldelse. ^{[A][B][V]}

For borgerne er det derfor mest præcist at spørge: Hvilken service eller investering berører mig – og hvornår? Familier med dagpleje, SFO, små skoleårgange eller specialbehov; ældre med hjemmebaseret støtte; brugere af kultur- og fritidstilbud; fremtidige plejeboligbeboere; samt borgere med klima- og naturinteresser vil opleve forskellene forskelligt. Den fireårige økonomi skal vurderes sammen med disse konkrete fordelingsvirkninger. ^{[A][B]}

Spørgsmål der bør kunne besvares i den videre budgetproces

- Hvilke konkrete serviceændringer følger af den resterende rammebesparelse i hvert budget – område for område?
- Hvordan dokumenteres og korrigeres de forventede økonomiske gevinster, hvis de ikke realiseres som forudsat?
- Hvordan påvirkes likviditet og økonomisk handlefrihed af henholdsvis 24 mio. kr. og 12,465 mio. kr. i midlertidig/engangsfinansiering?
- Hvilke kapacitets- og anlægsbehov kan ikke udsættes uden senere merudgifter eller serviceproblemer?
- Hvordan følges de fire visionstemaer op med konkrete, målbare borgerresultater – ikke kun budgetbeløb?

DOKUMENTATION

Kilder og dokumentgrundlag

[A] “Velfærd tæt på. Ansvar for helheden. Budget 2027–2030” – alternativbudget fra Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Alternativet, Enhedslisten og Kaj Pilgaard Nielsen (UFG). Seneste dokumentversion samt www.voresmiddelfart.dk.

[B] “Sikring af velfærd og fortsat udvikling – en økonomisk ansvarlig aftale om budget 2027-30”, 14. september 2026, Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti. Brugerens underskrevne PDF og Middelfart Kommunes offentliggørelse.

[D] Direktionens forslag til budget 2027 og overslagsårene 2028–2030, Middelfart Kommune.

[V] Middelfart Byråds Vision 2026–2034: “Plads til at vokse – Rum til at leve”, vedtaget af et samlet byråd.